

PLATON, MEMORIE ȘI ISTORIE. MITUL ATLANTIDEI ȘI UTOPIILE POLITICE

Lect.dr. Alexandra Lițu

Cursul este dedicat comentării în detaliu a mitului Atlantidei, mit construit de Platon (dialogurile *Timaios* și *Critias*), din perspectiva mecanismelor de construcție a unei societăți utopice și a locului mitului în filosofia platonice. Se vor discuta de asemenea precedentele și posteritatea mitului Atlantidei, contextul filosofic/literar/social în care fost creat acesta, conexiunile dintre insularitate și utopie, strategiile literare și specificitățile culturii orale/culturii scrise de care se folosește Platon pentru a conferi valoare reală/ironică de adevăr Atlantidei, integrarea ei în istoria ateniană și relativizarea cunoașterii istoriei, poezia, scrierile istorice și filosofia confruntate ca forme de cunoaștere a istoriei, legăturile cu celelalte societăți construite de Platon în *Republica* și *Legile*.

Evaluare: Nota se compune din trei elemente, punctate egal:

participare activă;

prezentarea unui articol la alegere legat de tema utopiilor politice;

prezentarea și comentarea unei opere/ roman/film la alegere care are ca temă utopia politică (de ex. Fahrenheit 451-Bradbury/Truffaut, The Handmaid's Tale-Atwood, 1984-Orwell, Francis Bacon, *The New Atlantis*, Thomas Morus, *Utopia* etc.).

Bibliografie:

- Dialogurile Timaios, Critias; selecții din dialogurile Ion, Republica, Phaidros; Legile și alte surse antice pertinente.
- Plato, *Timaeus and Critias*, transl., introd. Andrew Gregory, Robin Waterfield, Oxford, 2008.
- Proclus. *Commentary on Plato's Timaeus*. Book I. Proclus on the Socratic State and Atlantis (ed., trans. by Harold Tarrant), Cambridge, 2006.
- Danielle Allen, *Why Plato Wrote*, Chichester. Maidem Mass., 2013.

- Hugh H. Benson (ed.), *A Companion to Plato*, 2006.
- Luc Brisson, *Plato the Myth-Maker*, Chicago, 1998.
- Luciano Canfora, *La crisi dell'utopia. Aristofane contro Platone*, Roma, 2014.
- Christy Constantakopoulou, *The Dance of the Islands: Insularity, Networks, the Athenian Empire, and the Aegean World*, Oxford.New York, 2007.
- Marie Laurence Declos, *Le philosophe et l'historien: recherches sur le statut de l'historiographie classique (Hérodote Thucydide) dans les dialogues de Platon*, thèse, 1990.
- Eadem, «L'Atlantide : une île comme un corps. Histoire d'une transgression» in Fr.
- Létoublon (éd.), *Impressions d'îles*, Toulouse, 1996, pp.
- Eadem, «Que l'on ne doit pas blâmer les cités sans gardiens ou mal gardées: le serment des rois atlantes (Critias, 119c-120c)», *Kernos*, 9, 1996, pp. 311-326.
- Christopher Gill, «Plato on Falsehood-Not Fiction» in Christopher Gill, T.P. Wiseman (eds.), *Lies and Fiction in the Ancient World*, Exeter, 1993, pp.38-87.
- Jack Goody, *The Power of Written Tradition*, Washington, 2010.
- Richard Kraut (ed.), *The Cambridge Companion to Plato*, Cambridge Univ Press, 1992.
- Kathryn A. Morgan, «Designer History: Plato's Atlantis Story and Fourth-Century Ideology», *JHS*, 118, 1998, pp. 101-118.
- Claude Mossé «Athènes comme île» in Fr. Létoublon (éd.), *Impressions d'îles*, Toulouse, 1996, pp. 95-102.
- Penelope Murray, *Plato on Poetry*, Cambridge, 1996.
- Gerasimos Santos, *Understanding Plato's Republic*, 2010.
- Pierre Vidal-Naquet, «Atena și Atlantida. Structura și semnificația unui mit platonice» în *Vânătorul negru*, București, 1985, pp. 394-426.
- Idem, *L'Atlantide. Petite histoire d'un mythe platonicien*, Paris, 2005.
- Froma Zeitlin, «Aristophanes. The Performance of Utopia in the Ecclesiazousai» in R. Osborne, S. Goldhill (eds.), *Performance Culture and Athenian Democracy*, Cambridge, 1999, pp.167-200.

Studenții care au dificultăți cu anumite limbi straine vor beneficia de sprijin. Bibliografia va fi parcursă pe baza unor fragmente semnificative care vor fi citite și comentate în cadrul cursului.